

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819010018
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5819010018.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a Mgr. Miroslava Mazúcha na verejnom zasadnutí konanom 19. septembra 2019 prejednal odvolanie podané obžalovaným E. O. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/4/2019 z 2.4.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/4/2019 z 2.4.2019 vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného E. O., nar. XX.X.XXXX v P., trvalé bytom X.,
Ul. T. č. XXX/X, okres L.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. j), k), l), n) Tr. zák. na ú h r n ů trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému u k l a d á trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 4 (štyri) roky.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/4/2019 z 2.4.2019 bol obžalovaný E. O. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 25. 08. 2018 v čase okolo 23.30 hodine, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, v úseku s povolenou rýchlosťou 90 km/hod., viedol, rýchlosťou minimálne 105 km/hod., osobné motorové vozidlo zn. ŠKODA FABIA ev. č. NO 241 BX po ceste číslo I/78 a to smerom od mesta Námestovo na obec Klin, okres Námestovo, pričom keď sa s vozidlom nachádzal v rovnom úseku cesty, v kilometri 24,400, z dôvodu nevenovania sa vedeniu vozidla ako aj z dôvodu oneskoreného zníženia rýchlosti, spôsobené vplyvom požitého alkoholu, narazil do zadnej časti pred ním idúceho osobného motorového vozidla značky ŠKODA SUPERB ev. č. NO 028 BO, ktoré viedol B. C., nar. XX. XX. XXXX, v dôsledku čoho vozidlo zn. ŠKODA SUPERB prešlo do protismerného jazdného pruhu, v ktorom sa v tom čase

pohybovalo osobné motorové vozidlo zn. FORD FOCUS ev. č. NO 757 AY, ktorého vlastníkom je C. N., nar. XX. XX. XXXX a ktoré, v smere od obce Klin na mesto Námestovo, viedol C. D., nar. XX. XX. XXXX, čím došlo k zrážke týchto vozidiel, pri ktorej poškodený B. C., nar. XX. XX. XXXX utrpel zlomeninu okovca lakťovej kosti vľavo s posunom kostného úlomku nahor a jeho otočením, odreniny kože prstov ľavej ruky, pomliaždenie ľavého kolena a odreninu kože v oblasti jabĺčka ľavého kolena s dobou liečenia v trvaní 70 dní, poškodený C. D., nar. XX. XX. XXXX utrpel pomliaždenie panvy, zlomeninu vonkajšej časti jabĺčka vľavo bez posunu, zlomeninu strednej tretiny tela ihlice pravého predkolenia bez posunu, tržne zmliaždené rany na oboch predkoleniach, zlomeninu hlavičky II. záprstnej kosti vpravo bez posunu a pomliaždenie ukazováka pravej ruky s dobou liečenia v trvaní 84 dní, poškodená L. D., nar. XX. XX. XXXX utrpela kompresívnu zlomeninu tela 4. driekového stavca so znížením prednej hrany maximálne o 1, pomliaždenie brušnej steny a odreniny kože brušnej steny podbrušku od bezpečnostného pásu s dobou liečenia 84 dní, pričom koncentrácia alkoholu v krvi obžalovaného, v čase dopravnej nehody, bola minimálne 1,47 promile, čím svojím konaním spôsobil poškodenému B. C., nar. XX. XX. XXXX, na vozidle zn. ŠKODA SUPERB ev. č. NO 028 BO, škodu vo výške 3.672,- Eur a poškodenému C. N., nar. XX. XX. XXXX, na vozidle zn. FORD FOCUS ev. č. NO 757 AY, škodu vo výške 2.902,- Eur a tým, ako vodič, porušil ustanovenia § 3 odsek 1, 2 písmeno a), § 4 odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno d), § 16 odsek 1, 2 a § 17 odsek 1 zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení.

Za tieto trestné činy bol odsúdený podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), k), l), Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 4 roky.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného B. C. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný E. O. proti výroku o treste odňatia slobody aj proti výroku o treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na to, že si je plne vedomý spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu. K jeho spáchaniu sa priznal a trestný čin úprimne oľutoval. Na pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie viny a súd toto jeho vyhlásenie prijal, pretože nemal pochybnosti, že konaním popísaným v skutkovej vete obžaloby naplnil všetky znaky prečinu ublíženia na zdraví a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. V priebehu konania sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov a dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu v prospech poškodených C. N., C. D., B. C., Sociálnej poisťovne, L. D.. Uviedol, že dňa 3.4.2019 a 4.4.2019 poukázal v prospech poškodeného B. C. aj poslednú časť náhrady škody a bolestného vo výške 1.050,- Eur, čím došlo k úplnej úhrade náhrady škody všetkých poškodených, a to aj nad rámec ich zákonných nárokov. K odvolaniu pripojil fotokópiu výpisu z účtu E. J. (č.l. 388-389 spisu). Všetkým poškodeným sa osobne ospravedlnil a vyjadril ľútosť nad svojím konaním. Aktívne sa zapájal a zapája do dobrovoľníckej činnosti, je dobrovoľným darcom krvi a prispievateľom na charitatívnu činnosť (č.l. 390-391 spisu). Súčasne je aktívnym členom Dobrovoľného hasičského zboru X., ktorý predložil písomnú záruku za obvineného. Pozitívne ho popisuje aj jeho zamestnávateľ, ktorý v pracovnom posudku okrem iného konštatoval, že v doterajšej spolupráci nikdy nebolo preukázané požitie alkoholu na pracovisku pri náhodných dychových skúškach. Spolupráca s obžalovaným je bezproblémová a prínosná pre ich spoločnosť (č.l. 393 spisu). Nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa v tom smere, že pri ukladaní trestu kládol neprimeraný dôraz na kartu vodiča, v ktorej sa síce nachádza 6 záznamov, ale nešlo o závažné priestupky, pričom obžalovaný bol vyhodnotený ako agresívnejší vodič. Prihliadnuc na osobu obžalovaného, jeho doterajší život, pomery a možnosť nápravy, možno dôvodne predpokladať jeho úspešnú nápravu a súčasne ochranu spoločnosti, resp. ak súd prijme záruku za nápravu, aj v prípade uloženia trestu domáceho väzenia, resp. podmieneného trestu odňatia slobody. Spáchanie skutku dňa 25.8.2018 bolo jednorazovým zlyhaním obžalovaného, ktorého dôsledky si plne uvedomuje, o čom svedčí aj jeho správanie po spáchaní skutku, priznanie a úprimné oľutovanie, ospravedlnenie sa poškodeným a úplné vysporiadanie nárokov na náhradu škody aj nad rámec zákonom uloženou povinnosťou. Navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní veci napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. zák. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu pojednal a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu alternatívne navrhol, aby krajský súd postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám obžalovanému uložil primeraný trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu, resp. trest domáceho väzenia. Navrhol aj uloženie miernejšieho trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Žiline odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. poriadku. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a), § 308 ods. 1 Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti podľa § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

K výroku o vine

Treba stručne pripomenúť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Námestovo konanom 2.4.2019 urobil vyhlásenie o priznaní viny k súdenému skutku podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. (č.l. 374), čím sa vzdal práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Uvedeným vyhlásením obžalovaný súčasne prejavil súhlas, že mu súd uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd, ako súd odvolací, preskúmať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia.

K výroku o treste

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stali výroky súdu prvého stupňa o treste odňatia slobody a treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel uložených obžalovanému E. O..

Pokiaľ sa obžalovaný vo svojom odvolaní domáha uloženia podmiennečného trestu odňatia slobody, resp. trestu domáceho väzenia, krajský súd sa s takýmto návrhom nestotožnil. Odvolací argument obžalovaného, že prvostupňový súd nepostupoval pri ukladaní trestov správne a v súlade s ustanovením § 34 Tr. zák., nie je dôvodný.

Krajský súd po preskúmaní spisu zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste trpí viacerými vadami, ktoré spôsobujú, že ide o rozsudok nezákonný, pretože boli porušené ustanovenia Trestného zákona.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v

tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom - potencionalným páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia). Krajský súd sa po preskúmaní obsahu spisu stotožnil so záverom okresného súdu, pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, ktorý za súdenú trestnú činnosť uložil obžalovanému a osvojil si argumenty prokurátora o neprimeranosti uloženého trestu okresným súdom z hľadiska jeho prísnosti.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Ustanovenie § 39 Tr. zák. je jedným z prostriedkov individualizácie trestu a prejavom depenalizácie Trestného zákona. Výnimočnosť použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. o znížení trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom vyplýva už zo samotného názvu tohto ustanovenia. Nejde teda o pravidelný postup súdu a tiež preto jeho použitie nemôžu odôvodniť len bežne sa vyskytujúce skutočnosti. Postup podľa § 39 Tr. zák. potom umožňuje riešiť situácie, keď trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej sadzby by nezodpovedal okolnostiam konkrétneho prípadu a keď dolná hranica tohto trestu stanovená v zákone by bola pociťovaná ako prekážka brániaca uloženiu primeranejšieho trestu.

Okolnosťami prípadu z hľadiska použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie stupňa nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť a možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita naplnenia výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Medzi takéto skutočnosti by bolo možné zaradiť napr. spáchanie trestného činu pod tlakom závislosti alebo podriadenosti, spáchanie trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, spáchanie trestného činu pod vplyvom ťaživých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si páchatel nezavinil sám, a pod. Za okolnosti prípadu, ktoré by si zasluhovali osobitnú pozornosť (a ktoré by umožňovali aplikáciu ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák.), treba považovať okrem už uvedených prípadov najmä skutočnosti, ktoré, ako už bolo uvedené, sú v zmysle ust. § 36 Tr. zák. významnými poľahčujúcimi okolnosťami.

Za pomery páchatela treba považovať rodinné a osobné pomery, ktoré sú v stave u každého páchatela pri uložení trestu vyvolať osobitne citeľný dopad. Ide v podstate o pomery (rodinné, osobné), ktoré existujú nie v čase páchania činu, ale v čase ukladania trestu. Za takéto pomery treba považovať predovšetkým narušený zdravotný stav, starostlivosť o početnú rodinu a skutočnú odkázanosť viacerých osôb na príjem zo zárobkovej činnosti páchatela, tehotenstvo páchatelky a pod. Pomery páchatela sú teda okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré v rámci nebezpečnosti činu pre spoločnosť hodnotené nie sú. Sú to len osobné pomery páchatela.

Na rozdiel od súdu prvého stupňa je krajský súd toho názoru, že v prípade obžalovaného neboli splnené zákonné predpoklady k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody pod zákonom stanovenú hranicu

z dôvodov, ktoré boli uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku. Keďže v prejednávanej veci nebolo podané odvolanie prokurátorom, t.j. v neprospech obžalovaného, uvedené pochybenie okresného súdu nebolo možné napraviť pri rešpektovaní zásady zákazu „reformatio in peius“.

V okolnostiach danej veci krajský súd považuje trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov, pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., so zreteľom na spôsob spáchania činu a jeho následok, za trest neprimerane mierny.

Záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatelia môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu. Z toho vyplýva, že keď bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatelovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivým je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste. Pri rešpektovaní uvedených princípov krajský súd považoval trest odňatia slobody uložený obžalovanému rozsudkom súdu prvého stupňa vzhľadom na všetky okolnosti prípadu za neprimeraný. Výmeru trestu však nemohol zmeniť, nakoľko odvolanie bolo podané iba v prospech obžalovaného (obžalovaným).

Je nepochybné, že u obžalovaného existujú tri poľahčujúce okolnosti: obžalovaný sa k spáchaným trestným činom priznal, svoje konanie úprimne oľutoval, ospravedlnil sa poškodeným, dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu a pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu (§ 36 písm. l/, k/ Tr. zák.) Krajský súd, na rozdiel od okresného súdu, u obžalovaného zistil aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Podľa § 36 písm. n) Tr. zák. poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Treba stručne pripomenúť, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Okresný súd následne rozhodol podľa § 257 ods. 7 Tr. por., že vyhlásenie obžalovaného prijíma, súčasne vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná. Obžalovaný týmto postupom nepochybne umožnil prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd v čase svojho rozhodovania postupoval v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou a judikatúrou všeobecných súdov. V zmysle tejto judikatúry sa poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., ktorá je zohľadnená v postupe podľa § 257 ods. 7 Tr. por., stáva v určitom zmysle kvalifikovanou okolnosťou majúcou za následok možnosť nevykonania dokazovania v určitom rozsahu na hlavnom pojednávaní. Umožnenie takéhoto zjednodušeného postupu v konaní súdu je potrebné potom nepochybne považovať za napomáhanie súdu pri objasňovaní trestnej činnosti.

Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že obžalovaný sa venuje aj charitatívnej činnosti, je dobrovoľný darca krvi, dobrovoľný hasič.

Podľa názoru krajského súdu pri posudzovaní všetkých skutočností rozhodujúcich pre ukladanie druhu a výmery trestu, nemožno v okolnostiach prípadu favorizovať len poľahčujúce okolnosti na strane obžalovaného, ale treba v rovnováhe vyhodnotiť všetky skutočnosti, na podklade ktorých súd rozhoduje o druhu a výmere trestu. Súd prvého stupňa nedocenil najmä spôsob spáchania činu a jeho následok - tri ťažké újmy na zdraví u poškodených B. C., C. D., L. D..

Krajský súd v posudzovanej veci zdôrazňuje nasledovné okolnosti.

Z odpisu z registra trestov je zistiteľné, že obžalovaný nebol doposiaľ súdne potrestaný. V evidenčnej karte vodiča má obžalovaný 6 záznamov, z toho trikrát bol postihnutý za prekročenie rýchlosti (dňa 26.10.2013 bola obžalovanému v blokovom konaní uložená pokuta vo výške 40,- Eur, za spáchanie priestupku podľa § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. - prekročenie rýchlosti, dňa 5.5.2017 bola obžalovanému v blokovom konaní uložená pokuta vo výške 300,- Eur, za spáchanie priestupku podľa

§ 22 ods. 1 písm. h/ zákona č. 372/1990 Zb. a § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. - prekročenie rýchlosti, dňa 5.7.2017 bola obžalovanému v blokovom konaní uložená pokuta vo výške 60,- Eur, za spáchanie priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. h/ zákona č. 372/1990 Zb. a § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. - prekročenie rýchlosti). Obžalovaný spáchal na úseku cestnej premávky aj ďalšie priestupky: dňa 30.7.2018 (priestupok podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z.z. - všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, za ktorý mu bola uložená pokuta vo výške 40,- Eur), dňa 27.7.2017 (priestupok podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z.z. - všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, za ktorý mu bola uložená pokuta vo výške 10,- Eur), dňa 1.7.2016 priestupok podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z.z. - všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, za ktorý mu bola uložená pokuta vo výške 20,-Eur).

S ohľadom na uvedené skutočnosti, obžalovanému nebolo možné priznať poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život podľa § 36 písm. j) Tr. zák., pretože uvedenú okolnosť je možné priznať v prípade, ak páchatel' dodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plnil si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti, nezneužíval svoje práva voči spoluobčanom, nenarušoval občianske spoluzitie v bydlisku, ani v zamestnaní, nedopúšťal sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov, čo u obžalovaného nebolo splnené. Opätovne krajský súd poukazuje na to, že nakoľko odvolanie bolo podané iba v prospech obžalovaného (obžalovaným), uvedené pochybenie súdu prvého stupňa nebolo možné napraviť vypustením písm. j) § 36 Tr. zák. z výroku o treste v napadnutom rozsudku.

Treba pripomenúť, že proti obžalovanému je vedené trestné konanie tak pre nedbanlivostný trestný čin (prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.), ako aj pre úmyselný trestný čin (prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c/ Tr. zák.). U obžalovaného je tak daná existencia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. Obžalovaný v kritickom čase viedol osobné motorové vozidlo po požití alkoholických nápojov, pričom koncentrácia alkoholu v dychu obžalovaného v čase dopravnej nehody predstavovala 0,68 mg/l (koncentrácia alkoholu v krvi obžalovaného podľa znaleckého posudku predstavovala výšku 1,47-1,50 g/kg). Súdny znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo Doc. MUDr. Ľubomír Straka, PhD., v znaleckom posudku okrem iných konštatoval, že vyššie uvedené koncentrácie alkoholu v krvi spadajú podľa pomocného všeobecného schematickeho rozdelenia na horný okraj rozhrania označovaného ako ľahký stupeň opitosti. Obžalovaný v kritickom čase nebol schopný viesť motorové vozidlo tak, aby neohrozil seba, či iných účastníkov cestnej premávky, pričom za najdôležitejšie ovplyvňujúce faktory možno považovať zlý, nesprávny odhad vzdialenosti, poruchy adaptácie zraku na svetlo aj tmu, ako aj predĺženie reakčnej doby s oneskorením reflexov na vonkajšie vizuálne aj akustické podnety, ako aj s nesprávnymi reakciami na vonkajšie podnety, či na eventuálne hroziace nebezpečenstvo.

Aj pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu je potrebné posúdiť všetky okolnosti skutkového charakteru v prejednávanej veci. V tejto súvislosti považuje krajský súd za významné poukázať na závery znalca z odboru doprava cestná, ktorý v znaleckom posudku uviedol, že v čase zrážky malo vozidlo Fabia, na ktorom jazdil obžalovaný, rýchlosť 105 až 115 km/h, čo je o 15 až 25 km/h vyššia, ako je maximálne dovolená rýchlosť v úseku. Obžalovaný mohol zrážke zabrániť tak, že by včas znížil rýchlosť jazdy a jazdil v bezpečnej pozdĺžnej vzdialenosti za vozidlom SuperB. Vodič vozidla SuperB nemal možnosť zrážke zabrániť. Vodič vozidla Ford nemal možnosť zabrániť zrážke s vozidlom SuperB. Technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy obžalovaného, ktorý sa oneskoril so znižovaním rýchlosti minimálne o 2,4 s, v dôsledku čoho narazil rýchlosťou 105 až 115 km/h do vozidla SuperB, ktoré viedol vodič rýchlosťou 75 až 85 km/h. V dôsledku uvedenej zrážky bolo vozidlo SuperB odhodnené do protismerného jazdného pruhu, kde sa zrazilo s vozidlom Ford a vozidlo Fabia (obžalovaného) zišlo vpravo mimo cestu, kde sa prevrátilo na strechu. Na mieste dopravnej nehody išlo o rovný úsek cesty, kde obžalovanému nič nebránilo vo včasnom spozorovaní vozidla SuperB a správnom vyhodnotení techniky jazdy vodiča vozidla SuperB a úprave svojej techniky jazdy tak, aby jazdil za vozidlom v bezpečnej pozdĺžnej vzdialenosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že obžalovaný E. O. je osobou, ktorá opakovaným páchaním priestupkov v cestnej doprave ukázala svoju nespoľahlivosť a nespôsobilosť na vedenie motorových vozidiel. U obžalovaného nejde o ojedinelé porušenie dopravných predpisov, ale o opakované nezodpovedné pristupovanie k plneniu si povinností vodiča. Je nepochybné, že obžalovaný patrí medzi nedisciplinovaných vodičov. Ani sankcie uložené dopravným inšpektorátom za dopravné

priestupky, neboli pre neho dostatočným poučením a i napriek tomu sa opäť dopustil protiprávneho konania na úseku cestnej premávky. Obžalovaný svojou jazdou pod vplyvom alkoholických nápojov, ktorú skutočnosť považuje odvolací súd za mimoriadne nezodpovednú, arogantnú až hazardnú, nepochybne vystavil ostatných účastníkov cestnej premávky ohrozeniu na zdraví a živote. V konečnom dôsledku spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej utrpeli traja poškodení ťažkú ujmu na zdraví.

Pri prevahe poľahčujúcich okolností bolo potrebné upraviť trestnú sadzbu podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., t.j. znížiť hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu a okresný súd mal možnosť uložiť obžalovanému trest odňatia slobody v rozpätí od 1 roku až 3 rokov a 8 mesiacov.

V okolnostiach danej veci krajský súd považuje trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov, pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., so zreteľom na spôsob spáchania činu, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a jeho následok, za trest neprimerane mierny. Keďže odvolanie proti napadnutému rozsudku nepodal prokurátor (v neprospech), odvolací súd za súdené trestné činy nemohol obžalovanému uložiť trest prísnejší. Krajský súd sa nestotožnil s odvolacími argumentmi obžalovaného, že v jeho prípade je možné uložiť mu miernejší druh trestu. Odvolací súd je naopak toho názoru, že v prípade obžalovaného prichádzalo do úvahy zvýšenie účinnosti trestu v záujme dosiahnutia jeho účelu (§ 34 ods. 1 Tr. zák.), uložením prísnejšieho trestu, pokiaľ ide o jeho výmeru, minimálne na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné prevýchovu obžalovaného zabezpečovať hrozbou výkonu trestu jednoznačne vo forme nepodmienečného odsúdenia.

Krajský súd sa nestotožnil ani s názorom obžalovaného, že na jeho prevýchovu je možné pôsobiť aj miernejším trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 4 roky považuje odvolací súd za zákonný a spravodlivý, pretože obžalovaný je nepochybne osobou, ktorá nezodpovednou a nedisciplinovanou jazdou ukázala svoju nespoľahlivosť a nespôsobilosť na vedenie motorových vozidiel. Podľa názoru krajského súdu uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v kombinácii s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel, ktorý patrí k najúčinnnejším prostriedkom ochrany bezpečnosti cestnej premávky, splní účel trestu vymedzený v ustanovení § 34 Tr. zák. Netreba zabúdať ani na to, že aj trest zákazu činnosti má generálne preventívny aspekt.

Po zvážení všetkých okolností potom krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a sám s poukazom na § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine a výroku o náhrade škody rozsudku súdu prvého stupňa uložil obžalovanému podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., 36 písm. j), k), l, n) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov. Po splnení podmienok stanovených § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. krajský súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na záver treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni aj v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.